

JÄRFÄLLA FÖRSAMLING:

Tusen möjligheter

NOVEMBER – DECEMBER 2019

- **Allhelgona**
sid 3
- **Upplevelsen
förändrade
livet** *sid 6*
- **Pilgrims-
vanten** *sid 8*
- **Inför advent**
sid 16

Maria och Berit träffades i en sorgegrupp

**– Jätteviktigt att få
berätta sin historia!**

sid 4

Vad är hopp?

1: A KORINTHIERBREVET skriver Paulus om tro, hopp och kärlek. Ord som de flesta hört många gånger och som också brukar sammanfatta vår kristna grund. De symboliseras som ett kors för tron, ett ankare för hoppet och ett hjärta för kärleken.

Men vad är hopp för något? Hopp kan beskrivas som förtröstan eller tillit.

Hoppet utgår från att det finns en verklighet och en erfarenhet som går utanför mig själv, samtidigt som det finns djupt inom oss själva. Hoppet är en form av kollektivt minne vilket bland annat finns nedtecknat i bibelns alla berättelser.

HOPPET ÄR ETT kollektivt minne av att Gud genom århundraden har hjälpt människor som befunnit sig i svåra eller utsatta situationer. Hjälpen har inte alltid kommit på det sätt vi förväntat oss och inte alltid genom ett direkt ingripande från Gud. Oftast kommer hjälpen

på ett sätt vi inte förutsett och från ett håll vi inte hade kunnat föreställa oss.

I psalm 762 skriver Ingemar Johansson i tredje versen:

*Bli stilla, låt tystnaden föra dig nära.
Närvaron finns där. En kraft som vill bära,
ja, våga den tillit som bor djupt inom dig
Lysna till rösten som kallar dig: "Följ mig!"*

Texten vill påminna oss om att det finns något, eller någon, utanför oss själva som vill oss väl. Någon som vi kan få kontakt med genom vårt hjärta. Denna någon är Gud.

Allt hänger inte på oss själva. Även de dagar då vi inte orkar, klarar av eller förmår leva livet fullt ut, finns Gud för att hjälpa, stödja och bära oss. Till och med de dagar då vi inte riktigt vill finns Gud för att ge oss mening och en vilja ny och god.

DE ERFARENHETER av förtröstan och tillit som jag inte har själv kan jag låna av det kollektiva minnet. I bibeltexter, psalmer, dikter, sånger och från andra människor får jag del av mänsklighetens kollektiva minnen.

När jag gör tar del av vårt kollektiva minne och låter det ta plats i mitt hjärta, då föds hoppet inom mig.

Ibland räcker inte det att på egen hand söka i det kollektiva minnet för att väcka den förtröstan och tillit som hoppet ger. Då kan det underlätta att samtala med någon.

I JÄRFÄLLA FÖRSAMLING finns det tolv präster och fyra diakoner som är vana att samtala med människor som tappat hoppet. Du är välkommen att kontakta någon av oss för att boka in ett samtal.

KRISTER KAPPEL
KYRKOHERDE OCH PROST

Svenska kyrkan
JÄRFÄLLA

Utges av Svenska kyrkan i Järfälla. Denna tidning klassas som samhällsinformation och delas ut till samtliga hushåll i Järfälla kommun.

Ansvarig utgivare: Krister Kappel
E-post till redaktionen:
jarfalla.tusenmojligheter@svenskakyrkan.se

Församlingsexpeditionen har besöks- och telefontid:
Må-tor kl 9-15, lunch kl 12-13
Fre kl 9-12
Telefon: 08-580 218 04
Fax: 08-580 218 25

Postadress:
Svenska kyrkan i Järfälla
Box 139, 177 23 Järfälla
Besöksadress:
Kyrkvägen 8, Barkarby

På internet:
www.svenskakyrkan.se/jarfalla
www.facebook.com/jarfallaforsamling
Instagram: @svk_jarfalla
http://kyrkoherdenstankar.blogspot.com

Våra kyrkor:
Barkarby: Järfälla kyrka, Kyrkvägen 8
Jakobsberg: Maria kyrka, Sturevägen 3
Kallhäll: S:t Lukas kyrka, Svarvargränd 1
Viksjö: Viksjö kyrka, Agrargränd 2
Omslag: David Lagerlöf

Tryck: V-TAB Västerås 2019
Nästa nummer utkommer vecka 49

DEN HÄR TRYCKSÅKEN ÄR
KLIMATKOMPENSERAD HELA VÄGEN
FRÅN TRYCK TILL DISTRIBUTION
AV SVENSK DIREKTREKLAM.

Allhelgona

Järfälla kyrka

Fredag 1 november

16-20 Kyrkan är öppen för ljuständning

Lördag 2 november

10-20 Kyrkan öppen för ljuständning
Försäljning av gravljus, kransar och ljung utanför kyrkan
11 Högmässa Anders Gezelius Hägglund
10-18 Servering i Församlingssalen
*Lämna om möjligt bilen hemma!
Vi väntar många besökare och antalet parkeringsplatser är mycket begränsat.*

Söndag 3 november

10-16 Kyrkan är öppen för ljuständning
16 Högmässa Maria Bjerle

Maria kyrka

Lördag 2 november

12-15 Kyrkan är öppen för ljuständning.
Enklare fika

Söndag 3 november

13-18 Kyrkan är öppen för ljuständning
15 Mässa, Selma Haraldsdottir
Kyrkokören Cantabile

S:t Lukas kyrka

Lördag 2 november

15-18 Kyrkan är öppen för ljuständning
16 Minnesgudstjänst, Marie Ullenius
S:t Lukaskören
Efterföljande fika

Söndag 3 november

10-13.30 Kyrkan är öppen för ljuständning
11 Mässa, Marie Ullenius
S:t Lukas seniorkör
Efterföljande fika

Viksjö kyrka

Lördag 2 november

18 Musikgudstjänst
Maria Bjerle
E-K Remback:
Requiem
(uruppförande)
W.A. Mozart: Requiem
Med Viksjö Motettkör,
solister och instrumentalister
Dirigent: E-K Remback

Söndag 3 november

10 Mässa, Maria Bjerle

Pilgrimskapellet

vid Görvälns griftegård

Lördag 2 november

10-18 Servering i Pilgrimssalen
10-18 Försäljning av gravljus, kransar och ljung sker vid infarten till Görvälns griftegård
11 Minnesgudstjänst på svenska och finska, Omar Ud-Din
14.30 Minneskonsert med kören Tonvisa
16 Minneskonsert med kören Tonvisa

Buss avgår från Jakobsbergs busstation till Görvälns griftegård kl. 10.30, 13.30 och 15.30

Buss avgår från Görvälns griftegård till Jakobsbergs busstation kl. 13, 16 och 17.30

FOTO: SUSANNE SUNDQVIST

Beställ ljuständning!

VILL DU TÄNDA ETT LJUS i någon av minneslundarna eller askgravlundarna på Järfälla kyrkogård eller Görvälns griftegård, men har svårt att ta dig dit själv?

Swisha 75:- till 123 006 7793 senast 31 oktober, så tänder vi det åt dig! Märk din betalning med önskad placering: Minneslundan Järfälla kyrkogård, Askgravlundan Järfälla kyrkogård, Minneslundan Görvälns griftegård eller Askgravlundan Görvälns griftegård.

När gravljuset brinner vi minns våra döda, vi minns deras tid som vävdes med vår. Fast saknad kan bränna som svedande låga, vi anar den frid som inte förgår.

När gravljuset brinner och sorgen får tårar som skymmer vår blick och rör vid vår kind, vi längtar din himmel där sorg blir till glädje, vi känner din tröst i Hjälparens vind.

De gravljuset som brinner är spegling av Ljuset, som lyser i död, så natten blir dag. Det ljuset är Kristus som möter vid gränsen: kom, var inte rädd, min vän, det är jag.

Psalm 88o

Behöver du någon att tala med?

Välkommen att kontakta någon av församlingens präster eller diakoner.
Tel.växel 08-580 218 00
E-post: jarfalla.forsamling@svenskakyrkan.se
Hemsida: svenskakyrkan.se/jarfalla

JOURHAVANDE PRÄST tar emot samtal alla dagar 21-06. Ring 112 och fråga efter Jourhavande präst.

4

Sätta ord på sina tankar

Stickning pågår

8

10

Händer i Järfälla sid 12-13
Musik i advent sid 16

FOTO: SUSANNE SUNDQVIST

Letar du efter en grav eller någon som är gravsatt på våra kyrkogårdar?
Sök på
www.svenskagravar.se

Det mesta sker i lyssnandet

För den som förlorat en nära anhörig kan deltagande i en sorgegrupp vara ett bra sätt att bearbeta sorgen. Sådana grupper anordnas i Järfälla församling, och alla är välkomna att delta oavsett trosinriktning. Vi har talat med Berit och Maria som nyligen varit med i en sorgegrupp.

TEXT: PER AXEL NORDFELDT FOTO: DAVID LAGERLÖF

FÖRLUSTEN AV EN NÄRSTÅENDE eller kär vän är en stor förlust för alla. Var och en hanterar sina känslor på sitt eget sätt. Vissa bearbetar den på egen hand, medan andra kanske söker sig ut i sitt nätverk. För dem som inte känner att något av de sätten fungerar, kan deltagande i en sorgegrupp vara ett alternativ.

Sorgegruppen utgår från att varje sorg visserligen är unik, men att det också finns likheter. Det kan vara en hjälp att träffa andra i samma situation, och genom att lyssna på andras erfarenheter och känslor kan man känna igen sig själv. I Järfälla församling har sorgegrupper anordnats länge. Deltagarna brukar vara ungefär fem stycken och man ses vid sju tillfällen. Sex av träffarna har olika teman och hålls omkring varannan vecka, och den sjunde är en uppföljande återträff vid ett senare tillfälle. Berit Olovson och Maria Mitra-Ekström valde att delta i en sådan grupp. De har båda mist sina makar.

– Jag har både barn och barnbarn, men de har sin sorg och jag ville inte belasta dem med min, säger Berit Olovson. Därför var det viktigt för mig att sitta i den här trygga gruppen och berätta på mitt sätt.

– Jag hade också andra att tala med, berättar Maria Mitra-Ekström, men vissa saker vill man

tala med en tredje part om. Just det här att få dela upplevelser med personer som varit med om liknande saker har varit otroligt givande.

GRUPPEN HAR VARIT viktig också som en social plattform. Berit och Maria kände inte varandra tidigare, men har blivit vänner och umgås även utanför gruppen.

– En viktig sak med gruppen är att vi har gemensamma erfarenheter av sorg, menar Maria. Det innebär att vi kan tala om vår sorg, och när vi känner oss klara med det går vi vidare

och talar om något annat.

Sorgegrupperna leds av diakonerna Marju Lehto och Lena Väfors. Varken Berit eller Maria har varit aktiva inom församlingen tidigare, och ingen av dem kände till att det anordnades den här typen av sorgegrupper.

– Efter min makes bortgång träffade jag Marju Lehto på egen hand vid ett par tillfällen, säger Maria. Då berättade hon om sorgegruppen och erbjöd mig att gå med.

Berit fick ett brev med information från församlingen.

– Vid det tillfället hade jag ingen aning om att det anordnades sorgegrupper i församlingens regi.

STRUKTUREN PÅ gruppens möten är att det vid varje tillfälle finns ett specifikt ämne att hålla sig till:

- Vi lär känna varandra och delar varandras berättelser
- Tiden tillsammans – relationen till den vi mist
- Tiden då döden inträffade
- Tiden närmast efter dödsfallet
- Vardagen och nuet
- Möjligheten att gå vidare

DELTAGARNA HAR haft vissa förhållningsregler med syftet att alla ska få möjlighet att ostört berätta sin historia på ett sätt som de känner sig bekväma med.

- Tystnadslofte (det som sägs under mötet sprids inte)
- Inte avbryta eller kommentera andra
- Låta var och en tala till punkt
- Inte ta över när vi känner igen oss i

Unikt att vara i en grupp där personer lyssnar och inte kommer med åsikter om det du säger eller ger goda råd

◀
någon annans berättelse

- Ge utrymme för lyssnandet, det är i lyssnandet det mesta sker
- Kom på alla möten (eller meddela om du inte kan)

– Det har varit jätteviktigt att var och en får berätta på sitt sätt, anförtror Berit. Ibland går det inte att hålla tårarna tillbaka, och det är OK.

– Det finns så många dimensioner i sorgearbete, menar Maria. Det har varit särskilt viktigt att alla är med varje gång. Var och en är viktig för gruppen och närvaron är nödvändig för kontinuiteten.

Sorgegruppen hölls i våras och återträffen ägde rum efter sommaren.

– Alla kom på återträffen, säger Maria. Det visar hur viktig gruppen varit för oss alla.

– Marju och Lena har lett gruppen på ett väldigt mjukt och förstående sätt, berättar Berit.

– Det har varit krävligt men strukturerat och mycket respektfullt, betonar Maria.

Båda två är nöjda med sitt deltagande i gruppen.

– Jag fick mycket hjälp genom att jag fick sätta ord på mina tankar och känslor, säger Berit. Jag har rekommenderat flera vänner att gå med i en grupp.

– Det har varit ett bra sätt att lära känna sig själv, anser Maria. Unikt att vara i en grupp där personer lyssnar och inte kommer med åsikter om det du säger eller ger goda råd.

MÅNGA KAN KÄNNA sig skeptiska till att delta eftersom sorgegruppen anordnas av kyrkan. Men det finns inget krav på att vara aktiv i församlingen eller ens att vara kristen. De som är med i församlingen får automatiskt en personlig inbjudan hemskickad. Den som inte är medlem i Svenska kyrkan får ingen automatisk inbjudan, men alla är välkomna att delta, oavsett religion. Även den som mist någon annan än en livskamrat är välkommen att anmäla sig och ingå i en sorgegrupp. När nya grupper startar annonseras detta i lokaltidningen.

Var det då någon i Berits och Marias grupp som tillhörde någon annan trosinriktning?

– Vet inte, säger Maria efter en stunds eftertanke.

– Frågan kom aldrig upp.

För anmälan och frågor, kontakta

Marju Lehto, 08-580 219 15
marju.lehto@svenskakyrkan.se
Lena Väfors, 08-580 218 94
lena.vafors@svenskakyrkan.se

Livet en utbildning

För drygt 25 år sedan var **Patrik Pelosio** med om en stark nära-döden-upplevelse som förändrade hans liv. Han lyckades bryta ett destruktivt levnadsmönster och arbetar idag med att stötta ungdomar från utsatta miljöer.

TEXT: PER AXEL NORDFELDT

– **DET JAG VAR MED** om förändrade mitt liv.

Patrik Pelosio berättar lugnt och återhållsamt om sin starka upplevelse. Han kallar den en nära-döden-upplevelse, men beskriver den ibland också som en uppenbarelse.

Året är 1996. Patrik Pelosio var vid denna tid en av Stockholms mest beryktade värstingar och gängledare, redan med en lång kriminell karriär som börjat i 12-årsaldern, och som via grova brott som misshandel och drogmisbruk resulterat i att han nu hade flera domar emot sig. Som ett led i processen med rättsmaskineriet hade han accepterat att skrivas in på ett behandlingshem för kriminella och drogmisbrukare. Detta kunde vara till fördel för honom i en rad rättegångar som inom kort skulle starta.

– För mig var det ett strategiskt beslut, berättar Patrik. Jag var helt inställd på att manipulera systemet.

ANLÄGGNINGEN LÅG i Åkersberga utanför Stockholm. En av förutsättningarna för behandlingen var drogfrihet, och efter ett par månader klättrade Patrik på väggarna.

– Panikattackerna kom tätare och ångesten var total, säger Patrik.

– Jag kunde inte sova på nätterna, och en kvinna gav mig rådet att låta några värmeljus flyta i en skål med vatten. Det skulle vara lugnande att titta på dem när de gungade i vattnet

och på så sätt trodde hon att det skulle bli lättare för mig att somna.

Metoden fungerade. Men den fjärde natten råkade Patrik i sömnen lägga en kudde över skålen med värmeljusen. Kudden började brinna och rummet fylldes snabbt med tjock rök. Brandlarmet gick och folk försökte bryta sig in i hans rum som var låst från insidan. Patrik vaknade inte.

– Jag gick in i en dröm, ut i ett ökenlandskap upplyst av ett ganska svagt gul-orange ljus, som färgen på ökensand. En bit bort, 5-10 meter, satt en man i tänkarpose, han stödde huvudet i handen och var klädd i en vit mantel. Jag kände direkt att detta var Jesus.

– Han rörde inte på munnen, men jag hörde tydligt hans röst när han talade direkt till mig. Jag tyckte det var konstigt att han inte rörde på munnen, men hans röst kom inifrån mig själv. "Hörnu, Patrik," sa mannen, "det dags nu för dig. Ditt liv har varit en utbildning. Nu ska du hjälpa andra."

NU HADE MEDPATIENTER och personal lyckats bryta upp dörren till Patriks rum och han vaknade.

– Jag kände en enorm energi i rummet, hela rummet vibrerade med ett starkt ljud.

Patrik bars ut ur huset och låg på gräsmattan i väntan på ambulans.

– Jag kände mig så fantastiskt lycklig.

FOTO: PRIVAT

Först på sjukhuset får han höra om branden. Efter någon timme skrevs Patrik ut. Han hade berättat om sin upplevelse för en läkare, som viftat bort saken med rökförgiftning och syrebrist. Läkarvetenskapen förklarar ofta nära-döden-upplevelser som att man lämnar sin kropp, eller ser ett starkt ljus i en tunnel, med fysiologiska förklaringar som just syrebrist, eller att yttre faktorer ändrar tryckförhållanden i olika delar av hjärnan och därigenom påverkar synnerv eller andra neurologiska centra.

DET PATRIK BESKRIVER är inte en typisk nära-döden-upplevelse av den arten. Hans starka upplevelse förändrades inte, men han berättade

*Jag kunde inte sova på nätterna,
och en kvinna gav mig rådet att låta
några värmeljus flyta i en skål med vatten.
Det skulle vara lugnande att titta på
dem när de gungade i vattnet*

inte om den för fler på behandlingshemmet. Efter en tid lämnade han anläggningen i Åkersberga och skrevs in på ett annat hem med modernare behandlingsmetoder som meditation och aktiv andning.

– Jag hade förändrats av min upplevelse och kände mig mer hemma här.

– Jag kommer inte från en religiös miljö och är inte troende kristen idag heller. För mig fungerar alla religioner lika bra så länge du håller dig till regeln att behandla andra som du vill bli behandlad själv.

Patrik har inte berättat för många om vad han upplevt, men nu tycker han att det är dags att sprida informationen. För honom blev upplevelsen en vändpunkt i livet. Den hjälpte honom att bryta med sitt kriminella förflutna och söka sig mot något annat. Ytterligare hjälp fick han från Anders Carlberg på Fryshuset och alldeles särskilt genom mötet med Emerich Roth, överlevaren från Förintelsen som under många år hjälpt unga män att bryta med sina destruktiva liv. Nu har Patrik och Emerich föreläst tillsammans i mer än 20 år.

IDAG DRIVER Patrik stiftelsen Jiddra inte. Där arbetar han med att stötta och inspirera ungdomar från utsatta miljöer som riskerar att hamna i destruktiva levnadsmönster. Han har också berättat sin historia i en bok med samma namn (Jiddra inte).

– Jag tog verkligen till mig det mannen sagt till mig i upplevelsen. Från det ögonblicket har jag ägnat varje dag av mitt liv åt att hjälpa andra.

Stickning pågår

Stickcaféet söndagen den 13 oktober.

Det stickas vantar lite här och där i Järfälla och i andra delar av landet. Påsar med mönster och materialsats för Pilgrimsvanten, som är den första i Järfälla församlings serie om fem par specialdesignade "kyrkvantar", finns att köpa för 140:- i kyrkorna i Järfälla och vid stickcaféerna i Prästgården vid Järfälla kyrka (se kommande datum på sid 13). Motivet på Pilgrimsvanten är inspirerat av Pilgrimskapellet vid Görvälns griftegård.

PLANERINGEN AV GÖRVÄLNS griftegård påbörjades 1966 av landskapsarkitekten Per Friberg (1920–2014). Området bestod då av åker- och skogsmark och berg. Griftegården invigdes 1973. På dess högsta punkt ligger minneslund. En 300 meter lång vattentrappa med elva vattenfall leder ner till dammen vid Pilgrimskapellet. Fallhöjden är 40 meter, och vattnet pumpas upp från dammen till minneslund i ett symboliskt kretslopp.

PILGRIMSKAPELLET invigdes 1977 efter ritningar av Per Friberg. Arkitekturen är tydligt inspirerad av östasiatiska förebilder, och rummet förmedlar något av det österländska templets meditativa stillhet. Kapellet är i trä och långväggarna blir höga mot norrsidan och avslutas med en glasvägg med dörr där besökare lämnar lokalen

efter jordfästningsakten.

Genom en pelargång når man ceremonilokalen, som saknar religiösa symboler. I kapellet förrättas både borgerliga och kyrkliga begravningar, samt begravningsceremonier i andra religiösa traditioner än Svenska kyrkans. Pär Andersson har i naturnära färger målat träd, blommor och buskar – symboler för vår, sommar och höst – på de tre väggarna.

PILGRIMSVANTENS mönster har stickdesignern Marie Lind skapat med tallar och blad från kapellets väggmålningar som förebild. Färgerna är grönt och gult med vita blommor.

I nästa nummer presenteras Järfälla-kyrkvante, med inspiration från Järfälla kyrka.

VILL DU STICKA PILGRIMSVANTEN?

Har du inte möjlighet att ta dig till stickcaféet eller någon av kyrkorna? Maila oss så löser vi det. jarfalla.tusenmojligheter@svenskakyrkan.se

Hur länge finns namnskylten kvar?

Biträdande kyrkogårdschef Helena Ell svarar på frågan som kom in från en läsare.

FRÅGA: Jag gick förbi askgravlund och upptäckte flera namnskyltar på människor jag kände när de levde. Kan ni berätta om de olika begravningsformerna på Järfällas kyrkogårdar, vad som gäller vid gravsättning, hur länge namnskyltar vid askgravlund får sitta kvar och om de anhöriga får vara med vid gravsättningen?

SVAR: Järfälla församling har två begravningsplatser – Järfälla kyrkogård och Görvälns griftegård. Det finns kistgravar och urngravar på båda kyrkogårdarna.

På Görvälns griftegård finns det en askgravlund och på Järfälla kyrkogård finns det två. I en askgravlund sänks askan på en gemensam gravyta, anhöriga får närvara vid sänkningen och en namnskylt med den avlidnes namn sätts upp. I askgravlund sitter namnskylten uppe i 25 år.

På Järfälla kyrkogård finns det en askgravplats. Varje grav har plats för två askor och anhöriga får närvara vid sänkningen. En namnskylt med den avlidnes namn som sätts upp på befintlig gravsten, plantering och skötsel för 25 år ingår i priset för gravplatsen. På gravsten i askgravplatsen sitter namnskylten uppe så länge graven är upplåten.

Järfälla kyrkogård och Görvälns griftegård har också varsin minneslund. På Görvälns griftegård finns ett muslimskt kistgravkvarter.

MER INFORMATION finns i broschyren *Val av grav* som finns i våra kyrkor. Du kan också ringa till församlingens kansli på 08-580 218 03.

Askgravplats, Järfälla kyrkogård.

Askgravlund, Järfälla kyrkogård.

Askgravlund, Görvälns griftegård.

Den andra askgravlund på Järfälla kyrkogård.

Nya gudstjänsttider

I många år har gudstjänst firats kl 11 varje söndag i var och en av kyrkorna i Järfälla.

Men verkligheten består ofta av många rörliga pusselbitar, inte minst på helgerna.

Därför erbjuder vi nu fyra olika gudstjänsttider, varje söndag. Hitta den tid som passar dig!

Kl 10 Viksjö kyrka
kl 11 S:t Lukas kyrka
kl 15 Maria kyrka
kl 16 Järfälla kyrka

Anhöriga sökes till gravplatser

VI SÖKER SLÄKTNINGAR eller anhöriga till flertal gravplatser på våra kyrkogårdar.

När en gravplats skyltats med "den gröna skylten" kan det vara för att vi saknar uppgift om gravrättsinnehavare, har felaktig adress, eller behöver komma i kontakt för övriga frågor.

FINNS DET EN SKYLTT på graven du besöker, kontakta oss på jarfalla.begravning@svenskakyrkan.se eller på telefon 08-580 218 03.

I de fall vi inte kommer i kontakt med anhöriga, då kan gravplatsen komma att anses återlämnad och återgå till huvudmannen, dvs Järfälla församling.

Krabbelurer, trolleri och glada barn på Kyrkbyns dag

Musik från Kulturskolan i Järfälla och goda krabbelurer utomhus. Inomhus underhöll trollkonstnären Kenneth Jensen många barn. Dagen avslutades med familjemässa i Järfälla kyrka där Samuel Gajdicki ledde musikinslagen.

Trollerikonstnären Kenneth Jensen trollade och förtrollade sin unga publik i en show där han på ett lysande sätt interagerade med barnen.

Nygräddade krabbelurer – en korsning mellan sockerkaka och amerikansk pannkaka, doppas i socker – såldes till förmån för Världens barn.

Fannykaka och andra läckra bakverk drog till sig stor uppmärksamhet.

Järfälla kulturskola stod för musikunderhållning på församlingshemmets veranda.

Kyrkbyns dag

SOM AVSLUTNING på Kyrkbyns dag hölls en familjemässa i den vackra Järfälla kyrka med anor från 1100-talet. Barnens deltagande var ett viktigt inslag i mässan, och det var artisten Samuel Gajdicki som studerade in och ledde musikinslagen. Han började öva med en grupp barn några timmar före själva framträdandet.

Det var en lycklig skara barn som deltog i övningarna, från ett par månaders ålder upp till några år. Samuel har erfarenhet av att arbeta med barn från förskoleåldern och ända upp till gymnasienivå, genom att ha jobbat som vikarie på olika skolor genom åren. Men deltagarna i denna grupp är de yngsta han arbetat med.

– Jag visste inte hur många som skulle komma eller i vilken ålder, så det gick inte att förbereda sig så värst mycket, säger Samuel Gajdicki. Det är bara att känna in energin hos barnen och hänga med.

Och energi blev det. Samuel hade valt ut Ted Gärdestads klassiska "För kärlekens skull" och Pharell Williams "Happy" som barnen framförde med stark övertygelse. Danspedagogen Åsa Diurlin skapade tillsammans med barnen rörelser som ytterligare förhöjde energinivån.

Samuel Gajdicki övar med barnen inför familjemässan.

DET ÄR FÖRSTA GÅNGEN Samuel Gajdicki genomför ett engagemang av den här typen. Han har visserligen som artist sjungit i kyrkor förr, men detta är första gången han leder en musikmässa.

– Det var jättekul! Barn är så fria och ofta väldigt oblyga och det finns en frihet i det som vi alla kan lära oss något av.

TEXT: PER AXEL NORDFELDT FOTO: HARRY SILVER

Läs en utförlig intervju med Samuel Gajdicki i förra numret av Tusen Möjligheter.

"Det är bara att känna in energin hos barnen och hänga med."

Samuel Gajdicki med en av körens yngre medlemmar.

Vilka tankar har du inför Allhelgonahelgen?

MARGARETHA KONRADSSON

– Allhelgona är den tid på året när man börjar tända ljus, både i hemmet och förstås på kyrkogårdarna under Alla helgons dag.

– Jag är inte uppväxt i den här delen av landet, så mina anhöriga är begravda på annat håll. Men jag brukar ändå åka ut till kyrkogårdarna här i Järfälla och tända ljus, det hjälper mig att minnas mina bortgångna anhöriga.

BILL LARSSON

– Jag ser Allhelgonahelgen som en ljus högtid. Inte bara för att vi tänder ljus på gravarna, det är också en positiv känsla att hedra anhöriga som gått bort.

– Allhelgona har växt väldigt mycket på senare tid, det var inte alls en så stor högtid när jag var ung. Idag är det nästan som en folkrörelse.

– Jag kommer från Småland. Där är mina föräldrar begravda, så dem får min bror ta hand om. Här i Järfälla vilar bland annat min hustru på en kyrkogård. Det känns fint att tända ett ljus för henne på Alla helgons dag. Jag tycker om det.

JASLEEN AFARSIN

– Jag har ännu inte egna anhöriga som begravts här, men när jag var barn brukade vi åka ut till Skogskyrkogården och tända ljus. Det var min pappa som började med det, familjen gick dit och så tände vi ljus på gravar där det inte brann några ljus. Tror att det var ett sätt för honom att minnas.

– Vi brukar göra samma sak än idag. Vi åker fortfarande till Skogskyrkogården.

PER AXEL NORDFELDT FOTO: HARRY SILVER

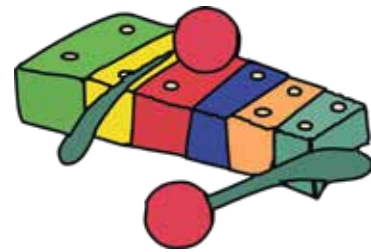
JÄRFÄLLA FÖRSAMLING: Tusen möjligheter

BARN, FAMILJ OCH UNGA

Babykonsert

Onsdag 6/11, 27/11 kl 10
Järfälla kyrka

En lekfull och rofylld sångstund för barn på 0-18 månader och deras föräldrar.

Familjelördag

Lördag 16/11 kl 10-14
Viksjo kyrka

Välkomna alla barn och vuxna för en dag med lek, pyssel, mys, tipspromenad mm.
Lunch serveras till självkostnadspris mellan kl 11.15-12.15!

Föräldrakväll

Torsdag 14/11 kl 18-22
Järfälla kyrkas församlingshem

En barnfri kväll med mys och ljusstöpning. Anmälan till ulrika.ljungblad.jungmar@svenskakyrkan.se.

Thank God it's Friday

Fredag 8, 22 nov och 6 dec kl 19-22

S:t Lukas kyrka

Starta helgen med oss! Vi hänger. Vi chillar. Ibland kanske vi grillar? Hur som helst blir det något du gillar. Ett galet bra kyrkpartaj, för både tjejer & killar från 14 år och uppåt!

Messy Church

Torsdag 7/11 och 5/12 kl 15-18
Viksjo kyrka

En pysslig, stökig, härlig eftermiddag i kyrkan för hela familjen! Eftermiddagsfika och pyssel, sedan sjunger vi tillsammans. Kort gudstjänst där barnen är delaktiga. Middag tillsammans (självkostnadspris).

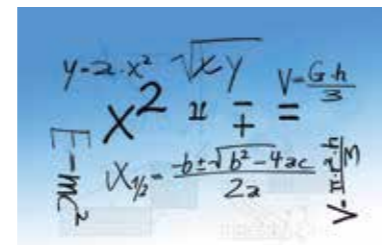
Vill du hjälpa till?
Hör av dig till maria.bjerle@svenskakyrkan.se

Läxhjälp för gymnasiet

Måndag-torsdag kl 17-19 Maria kyrka

Få hjälp med matte, fysik och kemi på gymnasienivå!
Ingen föranmälan.

MUSIK

Tangomässa

med predikan av
Herman Lindqvist
Söndag 17/11 kl 18
Viksjo kyrka

Tangomässa med sång, dans och enkel måltid (40:-). Gudstjänsten är på både svenska och finska. Tangoorkester med Eriik och Hannele Livonen, Tomas Sandberg och Anders Karlsson.

FOTO: MARIA DEL CARMEN

Hej, Herman Lindqvist

Hur är ditt förhållande till tango?
- Tangon har funnits i bakgrunden under hela min barndom.

Din koppling till Finland och Järfälla?

- Jag föddes i Stockholm av riks-svenska föräldrar, men växte upp i Helsingfors där min far arbetade på svenska ambassaden i många år. Så jag gick hela min skoltid i en finlandssvensk skola. På äldre dar blev jag hedersdoktor vid Åbo Akademi.

- För sex år sedan mötte jag min fru i Järfälla, Viksjo. Sedan dess är jag många veckor varje år i Viksjo - en fin plats på jorden.

Vad har du för rubrik på din predikan?

- Utan Finland hade Sverige inte funnits.

Orgelmusik och sopplunch

Viksjo kyrka
Tisdag 5/11 och 3/12 kl 13-15
Kl 13 Levande musik i kyrkan med Cathrine Skagstedt
Kl 13.30 soppa i församlingssalen (50:-)

Kvällsmusik med soppa

Tisdag 5/11 och 3/12 kl 17-19, Järfälla kyrka
Soppa från 17 i Prästgården.
Musik kl 18 i kyrkan.

5/11: Sångfåglarna sjunger under ledning av Anders Emilsson
3/12: Orgelmusik i Advent. Catherine Skagstedt spelar musik av J.S. Bach m.fl.

Faures Requiem

Söndag 17/11 kl 18

S:t Lukas kyrka

Solister
S:t Lukaskören och orkester.
Dirigent: Anders Emilsson
Fri entré

FÖRDJUPNING

Retreat

Söndag 27/10 och 24/11 kl 12.30-17

S:t Lukas kyrka
Vänta in dig själv under en eftermiddag i stillhet.
Kl 12.30 Sopplunch, kl 13-17 gemenskap i tystnad. Möjlighet till skapande aktiviteter och samtal med präst. Anmälan till marie.ulenius@svenskakyrkan.se

Söndagsskola för vuxna

Söndag 27/10, 10/11 kl 11.30-12.30

Viksjo kyrka

Kort föreläsning, fika och samtal om olika teman.

27/10 Egyptisk mytologi
10/11 Kirkegaard: från skuld till ansvar

Öppen meditationsgrupp

Måndag 28/10, 11/11, 25/11 kl 18.15-19.15

Viksjo kyrka

Är du nyfiken på meditation?
Inga förkunskaper.
Meditationsledaren
Lena Nellgran,
0707-13 00 88

PÅ FINSKA

Maria kyrka

Finsk allsångsgrupp/Yhteislaulu Måndagar kl 18-20

Finsk samtalsgrupp | Kekustelu ryhmä

Måndag 28/10, 18/11 kl 16-17.30

Finsk seniorgymna/Senioorijumppa

Torsdag kl 10-12

Mässa på finska/Messu Söndag 10/11, 8/12 kl 15-16

Kraft och vila

Söndagar kl 13-17
Maria kyrka

Kyrkan är öppen! Samla kraft och lugn, varje söndag. Kaffe, te och smörgås 13.30-15. Soppa 20:-. Taizésång 14.45 innan mässan.

Bibelsamtal med fika

Tisdag 5/11, 19/11, 3/12

kl 12.45-14

Järfälla kyrkas församlinghem
En stunds fika och samtal kring den kommande söndagens texter. Meddela gärna Birgitta på 070-393 35 94 om du vill fika!

Gå med Gud i Bibel, bön, lovsång och handling

Onsdag 30/10, 13/11 kl 18-20.30

S:t Lukas kyrka

Soppa från kl 18 (30:-)

Fördjupande samtal eller föreläsning från 19. Föränmälan till maria.jonsson-1@svenskakyrkan.se

Lectio Divina

Torsdag 28/11

kl 16-17.30

Järfälla kyrka, församlinghemmet
Meditativ läsning av och samtal om en text ur Bibeln.

JÄRFÄLLA FÖRSAMLING: Tusen möjligheter

MÖTAS & UMGÅS

TORS DAGSTRÄFF

Järfälla kyrkas församlingshem, torsdagar kl 13-15

28/11: Sång med Lotta Perssons trio "Three Dames"

TRIVSELTRÄFF

Viksjo kyrka
Tisdagar kl 13-15

22/10: Frågesport

29/10: Polisens historia del II

12/11: Musik med Sofia Ullman

19/11: Naturfoto

26/11: Bingo

CAFÉ VIKSJO

Viksjo kyrka
Onsdagar kl 14-16

TRIVSELTRÄFF

S:t Lukas kyrka
Torsdagar kl 13-15

31/10: Ulf Peder Olrog 100 år
S:t Lukas Seniorkör och Anders Emilsson.

14/11: "Dansens underbara värld" med danspedagogen Åsa Diurlin.

28/11: Folkmusik på fiol och harpa

Stickcafé

Söndag 10/11, 24/11, 8/12 kl 12.30-15.30

Prästgården vid Järfälla kyrka

Få hjälp med din stickning - eller kom igång med något nytt! Nybörjare får låna både stickor och garn. Välkommen också med virkning, broderi eller annan form av handarbete.

ÖPPET HUS

Maria kyrka
Onsdagar kl 12-14.30

6/11: Vem var Ulla Billqvist?
4/12: Alla kan sjunga!

Stödcentret

Språk och samhälle

Måndag-torsdag kl 9-12
Maria kyrka

Är du ny i Sverige? Vill du öva svenska i lite lugnare takt, och lära dig mer om det svenska samhället? Träffarna riktar sig främst till dig som är kvinna och 65+.

Vill du veta mer? Hör av dig till Ulrika ulrika.ekstrom@svenskakyrkan.se eller [Hanaa, eng-hanaa@hotmail.com](mailto:Hanaa_eng-hanaa@hotmail.com)

CAFÉ MARIA

Maria kyrka
Måndag-fredag kl 09.15-15
Torsdagar öppet till 17.30

LUNCH

Maria kyrka
En måltid 50 kr, klippkort 10 måltider 450 kr

Måndagar kl 12.15-13.30
Husmanskost

Torsdagar kl 12.15-13.30
och 16.30-17.30

Husmors soppa
Fredagar kl 12.15-13.30
Vegetariskt

Öppet forum

S:t Lukas kyrka

Söndag 10/11 kl 12.15-14
Gör din röst hörd, och få aktuell information om kyrkans verksamhet! Ulrika Ekström berättar om vår vänförsamling Kiwala i Tanzania. Välkommen till gudstjänsten i kyrkan kl 11, Öppet forum börjar därefter ca 12.15 i Församlingssalen. Läs mer på svenskakyrkan.se/jarfalla/oppet-forum

...hänt sen sist

DANSVERKSTAN i S:t Lukas har startat sin barnverksamhet på torsdagar. Massor med rörelse- och dansglädje, samtidigt som vi tränar styrka, balans, koordination och kroppskontroll. Vi är ibland med och visar upp oss i olika sammanhang, vilket är väldigt uppskattat både av de som dansar som de som tittar!

Messy Church

MESSY CHURCH I VIKSJÖ KYRKA är en härlig eftermiddag i gemenskap och kreativitet, med middagen serverad! För barn tillsammans med vuxna en torsdag i månaden mellan 15 och 18. Eftermiddagen börjar med fika och pyssel, sedan är det barnkör där alla barn är välkomna. Den som inte vill sjunga kan istället pyssla eller vara med i drama-grupp.

Efter en kort gudstjänst där barnen är delaktiga äter vi middag tillsammans till självkostnadspris.

DEN ÖPPNA MEDITATIONSGRUPPEN på måndagar i jämna veckor i Viksjö kyrka drog igång 2 september. Både nybörjare och erfarna är välkomna. Ingen anmälan behövs.

FLINKA FINGRAR I PRÄSTGÅRDEN. Vi träffas vissa söndagar i stickcaféet, se kommande datum på sidan 13. Senaste träffen var vi **II** som stickade, virkade och fikade.

II

FAMILJELÖRDAGEN Viksjö kyrka den 21 september samlade ca barn och vuxna. Vi pysslade med pärlor och gjorde vackra smycken.

80

HÖSTENS FÖRSTA SÖNDAGSSKOLA för vuxna hölls i Viksjö kyrka 22 september på temat fariséer och sadducéer (religiösa grupper på Jesu tid). Söndagsskolan är en söndag i månaden i samband med kyrkaffet, med en kort föreläsning och samtal.

GUDSTJÄNST FÖR STORA OCH SMÅ i Viksjö kyrka hade premiär 15 september! En gång i månaden samlas barn och vuxna till en kortare gudstjänst, då Barnkören sjunger, och alla barn som vill prova att sjunga i kör är välkomna.

ALLA KAN SJUNGA-KÖREN i Maria kyrka varje torsdag 15.30 ger så mycket glädje och sång! Vi börjar med fika, sen sjunger vi en timme. Torsdagen 3 oktober var vi omkring stycken.

75

THANK GOD IT'S FRIDAY är nu igång i S:t Lukas kyrka, fredagar i udda veckor kl 19-22. Antalet ungdomar växlar mellan Kyrkan är öppen, så man kan komma och gå som man vill under kvällen.

15-35!

För många är starten med samlingen i kyrkan det viktigaste. Då sjunger vi med ett lovsångsband och pratar om tro. Efter samlingen i kyrkan fortsätter samtalen ofta i sofforna. Och så hittar vi på en massa kul! Lekar, matlagning mm. De här fredagskvällarna i kyrkan är fulla av liv och rörelse, det finns rum för både skoj och allvar. Om du som är tonåring är nyfiken på om det här kan vara en plats för dig - kom förbi! Vi vill att det ska vara en plats för just dig.

...nästa nummer inför jul

Hur finner du ro? Tips att klara stress och ångest inför de kommande helgerna.

Maila in till redaktionen
jarfalla.tusenmojligheter@
svenskakyrkan.se

HELGON-ATTRIBUT	SVÄNG	GÖRA ETT INGREPP	HALFTEN AV RANSON	↓	KYRKA SOM INVIGDES 2005	
GRUMLIG					DRÖM	
EN SPORTKLASSIKER	VÄGSPARR		MEDGIVANDE KAMPGLAD			
PÅHÄLSNING						
SAMHALLE				LEDNINGSGRUPP		
↓	TYGSKADA ESKALERA	LITEN BOSTAD	KVINNLIG SLOFOCK	↓	ROD PLANET TIDSKRIFT	
↓				↓	BRUTEN	
DEL AV OGA YTTRAR SIG			KROPPSDEL GULD-PENG		... ES-SALAAM	
↓			HAR SAKER I MAGEN	TA HAND OM LITEN SJUKLING		
PANEER	SAKNAR MANX	SKÄR-INGER		VILL OMBYTLIG	BATTERI	GÅ MED KAPPAR
↓		UPP 41 EN ..... STOD ÖPPEN	ALLA ..... DAG SILVER			KAN VARA LÖST
GÅ I VATTEN			SKID-PARSON URKUND		SPEL ZEBRA-BARN	
UTAN DRÖUS-MÅL	NÄLHÄL NYHETS-BYRÅ			TILLTAL VART FJÄRDE ÅR	RESER IVAG	
↓			PRÖVNING		BEHOVER INTE FULLLÄRD	
DEKORERA MED GRÄDDE					DÄLIG VANA	

Anmälan om inträde i Svenska kyrkan

- Kryssa för lämpliga alternativ
- Jag vill bli medlem i Svenska kyrkan
- Jag är döpt i Svenska kyrkans ordning Jag är döpt i någon annan evangelisk-luthersk ordning
- Jag är inte döpt, men vill ha mer information om Svenska kyrkan
- Jag är konfirmerad i Svenska kyrkans ordning Jag är konfirmerad i annan kristen kyrkas ordning

NAMN _____

PERSONNUMMER _____

GATUADRESS _____

POSTNR OCH ORT _____

ORT OCH DATUM _____

NAMNUNDERSKRIFT _____

Frankeras ej.
Mottagaren betalar portot.

Järfälla församling

SVARSPOST

20571283

175 20 JÄRFÄLLA

täv-
ling

Skicka in meningen i de grå fälten på ett vykort till Tusen Möjligheter, Järfälla församling, Box 139 177 52 Järfälla eller på e-post: jarfalla.tusenmojligheter@svenskakyrkan.se senast den 3 december. Vinnaren presenteras i nästa nummer. Varmt lycka till!

Rätt svar i nummer 4
Frestande frukt

Grattis
Maj Löfqvist, Karl Ström och Anna Sundström som får två biobiljetter var.

Advent

Adventsbasar

Lördag 30/11 kl 11–14, S:t Lukas kyrka
Adventsbasar till förmån för Svenska kyrkans internationella arbete.
Andakt kl 11, sedan loppis, café, brödförsäljning, lotterier, musik mm

Adventsgudstjänst

Söndag 1/12 kl 10, Viksjö kyrka
Barnkören och Motettkören medverkar med adventsmusik

Mässa

Söndag 1/12 kl 11, S:t Lukas kyrka
Första advent med sång av S:t Lukaskören

Mässa

Söndag 1/12 kl 15, Maria kyrka
Kyrkokören Cantabile sjunger in första advent

Högmässa

Söndag 1/12 kl 16, Järfälla kyrka
Första advent

Adventskonsert

Söndag 1/12 kl 18, S:t Lukas kyrka
Seniorkören och Sångfåglarna

Adventskonsert

Järfälla kammarkör

Lördag 7/12 kl 18, Järfälla kyrka

Julkonsert

med Järfälla Gospel

Lördag 7/12 kl 18, Viksjö kyrka
Med Bosse Bjerkerot, bas
Tobias Martinson, trummor
Jonas Walve, keyboard
Ledning: Monika Bjerkerot.
Parfymfri konsert!

Adventsgudstjänst med ungdomar

Söndag 8/12 kl 10, Viksjö kyrka

J S Bach: Juloratorium I-III

Söndag 8/12 kl 18, S:t Lukas kyrka

Med S:t Lukaskören och orkester ur bl.a Kgl Hovkapellet
Dirigent: Anders Emilsson
Solister: Linnéa Törnqvist, sopran
hovsångerskan Ingrid Tobiasson, alt
Mattias Gunnari, tenor
Daniel Viklund, bas